

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 6Pc/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819203270
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ing. Judita Gabonaiová Hrenčuková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2020:7819203270.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou Mgr. Ing. Juditou Gabonaiovou Hrenčukovou, v právnej veci navrhovateľky - osoby oprávnenej W. H., narodenej XX.XX.XXXX, bytom S. XX, XXX XX S., právne zastúpenej JUDr. Luciou Bakošovou, advokátkou, so sídlom Šafárikova 20, 048 01 Rožňava, proti osobe ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné R. H., narodenému XX.XX.XXXX, bytom S. XX, XXX XX S., právne zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom, so sídlom Hviezdoslavova 4, 048 01 Rožňava, v konaní o určenie príspevku rozvedenej manželke, takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti prevyšujúcej výšku príspevku na výživu rozvedenej manželky 250,- Eur mesačne z a s t a v u j e .

II. Súd návrh navrhovateľky z a m i e t a .

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Navrhovateľka sa vo veci samej pôvodne domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenej manželke vo výške 600,00 Eur mesačne. Zároveň spolu s návrhom vo veci samej podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala nevyhnutnej dočasnej úpravy pomerov účastníkov a to uložením povinnosti osobe ktorá je povinná podľa návrhu platiť výživné uhrádzať jej príspevok na výživu rozvedenej manželky vo výške 600,00 Eur mesačne až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

2/ Navrhovateľka vo svojom návrhu zo dňa 08.10.2019 uvádza, že rozsudkom sp. zn. 8Pc/7/2019-38 zo dňa 19.09.2019 bolo jej manželstvo s osobou povinnou podľa návrhu platiť výživné rozvedené. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 01.10.2019. Konanie o určenie výživného pre manželku je vedené pod sp. zn. 8Pc/12/2019. Osoba povinná - bývalý manžel ešte počas manželstva nadviazal mimomanželskú známosť a chcel sa s partnerkou nasťahovať do ich spoločného domu, ktorý zdedil bývalý manžel po rodičoch. V júli 2019 sa sám odsťahoval z domu do turistickej ubytovne v Rožňave a nechal tam žiť navrhovateľku so spoločnou dcérou. Navrhovateľka však všetky náklady na rodinný dom uhrádza sama a neplatí výživné ani na dcéru, dáva jej len nejaké malé vreckové. Ich dcéra navštevuje od septembra vysokú školu v Košiciach. Navrhovateľka je od 01.07.2011 evidovaná na ÚPSVaR a má problém si nájsť zamestnanie z dôvodu jej zdravotného stavu, nakoľko je od roku 1996 liečená na epileptické paroxyzmy, o čom predložila aj lekársku správu. Má zvýšené náklady na lieky, nemá žiaden príjem a je odkázaná na pomoc iných. Bývalý manžel jej neprispieva na výživu ani na dom a sama nemá žiaden príjem ani majetok. Mesačne uhrádza internet UPC vo výške 11,89 Eur, televíziu -DIGI vo výške 17,20 Eur, telefón vo výške 6,13 Eur, elektrinu vo výške 84,45 Eur, sporák na plynovú bombu vo výške 15,00 Eur. Na zimu je potrebné zakúpiť tuhé palivo v hodnote 350 Eur. Navrhovateľke vznikajú

aj náklady na cestovné vo výške cca 20,00 Eur, strava cca 100,00 Eur a drogéria 30,00 Eur mesačne. Sama uhradila aj daň za psov v sume 20,00 Eur, daň za nehnuteľnosť v sume 13,02 eur a daň za odvoz komunálneho odpadu v sume 39,00 Eur. Osoba povinná podľa návrhu platiť výživné - bývalý manžel pracuje v spoločnosti REGIT STEEL, s.r.o. a jeho mesačný príjem predstavuje 1.241,00 Eur. Navrhovateľka má za to, že životná úroveň oboch manželov má byť rovnaká a osoba povinná podľa návrhu platiť výživné je povinná prednostne zabezpečiť výživu rozvedenej manželky.

3/ Uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 8Co/18/2020-204 zo dňa 14.05.2020 bolo zmenené uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 07.11.2019, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie a uložil osobe povinnej platiť výživné povinnosť platiť navrhovateľke príspevok na výživu rozvedenej manželky vo výške 200,00 Eur mesačne a v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietol tak, že Krajský súd v Košiciach návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

4/ Povinný sa v rámci odvolacieho konania vyjadril aj k podanému návrhu tak, že tvrdenia navrhovateľky v návrhu označil za zavádzajúce polopравdy a uviedol, že ňou uplatnený nárok nepovažuje za dôvodný, pretože navrhovateľka nie je zamestnaná zo subjektívnych dôvodov na jej strane a priznanie príspevku na výživu rozvedenej manželky by preto bolo v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že navrhovateľka na jednej strane tvrdí, že nemá žiaden príjem a na strane druhej deklaruje značné výdavky spojené so svojim živobytím. Tvrdil, že ide o výdavky, ktoré neznáša navrhovateľka a už vôbec nie v období po zániku manželstva. Zdôraznil, že v tejto veci je potrebné vychádzať zo stavu, ktorý existoval až po rozvode (19.9.2019), pričom z príloh podaného návrhu vyplýva, že prevažná časť deklarovaných výdavkov je z predchádzajúceho obdobia. Poukázal na to, že navrhovateľka bezodplatne obýva rodinný dom, ktorý je v jeho vlastníctve, čo je potrebné považovať za vecné plnenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, pričom si on musí platiť drahú ubytovňu. Tvrdenia navrhovateľky ohľadom výživy ich plnoletej dcéry označil za zavádzajúce a zdôraznil, že dcére pravidelne prispieva sumou 100 Eur mesačne. Pokiaľ navrhovateľka predložila potvrdenie o tom, kedy a kde pracovala, je jasným dôkazom toho, že sa poctivej práci vyhýba. K predloženej lekárskej správe uviedol, že lekárka, ktorá ju vystavila je známou navrhovateľky a navyše „k výrazným obmedzeným možnostiam pracovného uplatnenia“ je kompetentný sa vyjadriť odborník na pracovné lekárstvo a nie neurológ. Z uvedeného dôvodu spochybňuje tento listinný dôkaz a navrhuje vyžiadať správu z Kliniky pracovného lekárstva za účelom ustálenia, aké sú možnosti uplatnenia na trhu práce epileptického pacienta. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že navrhovateľka je vyučená krajčírka a v ich regióne je viacero firiem, ktorých predmetom činnosti je šitie a s tým súvisiace pracovné činnosti, a ktoré zamestnávajú desiatky zamestnancov vyučených práve v tomto obore. Z verejne dostupných zdrojov vyplýva, že tieto spoločnosti majú voľné pracovné miesta a ponúkajú príjem až 600 Eur mesačne. Tvrdil, že navrhovateľka mala posledný epileptický záchvat pred 19 rokmi, teda už takmer 20 rokov je jej zdravotný stav absolútne vyhovujúci. Vo vzťahu k tvrdeniam navrhovateľky o jeho príjme uviedol, že nie je zamestnancom spoločnosti Regit Steel, s.r.o., ale jej dodávateľom, čo preukázal listinnými dôkazmi. Na základe zmluvy č. 17/2018 mu prislúcha hodinová odmena 3,50- 5,50 Eur a keďže je samostatne zárobkovo činnou osobou, z tejto musí odvádzať zákonom predpísané výdavky, ktoré pozostávajú z odvodov do zdravotného vo výške 158,11 Eur mesačne a odvodov na sociálne poistenie vo výške 66,78 Eur mesačne. Okrem toho má ďalšie výdavky spojené s podnikaním a dopravou do zamestnania, ako aj na stravu, ošatenie, mobilný telefón, internet a DIGI služby. Z uvedeného je zrejmé, že pri posudzovaní jeho príjmu je potrebné vychádzať z daňového priznania za uplynulé zdaňovacie obdobie, ktoré navrhuje vyžiadať od príslušného správcu dane. Ďalej namietal tvrdenie navrhovateľky, že okrem jeho rodinného domu nemá kde bývať a v tejto súvislosti poukázal na to, že jej matka vlastní dva rodinné domy v obci Hrhov, pričom jeden z nich je neobývaný a navrhovateľke nič nebráni, aby sa vrátila do rodičovského domu v rodnom Hrhove.

5/ Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu povinného konštatovala, že v rodinnom dome povinného býva s ich spoločnou dcérou, nakoľko tu spoločne žili 23 rokov počas trvania manželstva a nemá inú možnosť bývania, ako ani finančné prostriedky na úhradu nájomného. Tvrdila, že povinnému nijako nebráni, aby býval vo svojom dome a v tejto súvislosti poukázala na to, že povinný sa zo spoločnej domácnosti odsťahoval dobrovoľne, kvôli novej partnerke, čo bolo aj príčinou ich rozvodu, ktorý sám inicioval. Povinný tiež opomenul, že tento rodinný dom zveľaďovali zo spoločných prostriedkov počas trvania manželstva. Ďalej tvrdila, že si aktívne hľadá prácu, no pre zdravotný stav a minimálne pracovné skúsenosti je veľmi ťažké sa zamestnať. Počas manželstva sa starala predovšetkým o rodinu, spoločnú domácnosť a výchovu dcéry, a to na úkor pracovných skúseností. Uviedla, že na rozdiel od povinného žije na hranici chudoby. Povinný dosahuje pravidelný mesačný príjem dosahuje 1 200 Eur, vlastní osobné

motorové vozidlo značky Honda a je spoluvlastníkom viacerých nehnuteľností. Majetková situácia povinného svedčí o dôvodnosti jej nároku a je presvedčená, že je v jeho schopnostiach a možnostiach, aby jej v primeranej miere prispieval na výživu ako rozvedenej manželke tak ako to vyplýva zo Zákona o rodine.

6/ Povinný v odvolacej replike zotrval na svojich vyjadreniach a právnom názore, ktoré zopakoval. Uviedol, že pokiaľ navrhovateľka popiera skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania, mala by uviesť vlastné tvrdenia a dôkazy, inak je jej popretie neúčinné. V tejto súvislosti uviedol, že navrhovateľka neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by podložili a potvrdili jej tvrdenia. Vo vzťahu k tvrdeniam navrhovateľky o dobrovoľnom odsťahovaní sa z rodinného domu uviedol, že dôvodom boli predovšetkým dlhodobé narušené interpersonálne vzťahy, preto si už nevedel predstaviť spoločný život s navrhovateľkou. Na základe uvedeného považuje tvrdenia navrhovateľky za zarážajúce a v rozpore s dobrými mravmi. Tvrdenia navrhovateľky ohľadom údajnej spoločnej rekonštrukcie rodinného domu označil za nerelevantné pre toto konanie a dodal, že v tejto veci je potrebné vychádzať zo stavu, ktorý existoval až po rozvode manželstva. Tvrdil, že navrhovateľka pri iniciovaní tohto konania pravdepodobne vychádzala iba z jeho mesačného príjmu, teda postupovala účelovo a nesprávne, keďže by mala skúmať a zohľadniť aj jeho výdavky, ktoré sú na úrovni mesačného príjmu. Konštatoval, že je spoluvlastníkom viacerých nehnuteľností - pozemkov v katastrálnom území Kružná, no jeho spoluvlastnícke podiely tvoria len nepatrnú časť a nemá z nich žiaden príjem.

7/ Navrhovateľka v odvolacej duplike uviedla, že rodinný dom jej matky v obci Hrhov je neobývatelný, pretože je v dezolátnom stave a navyše skutočnosť, že vlastníčkou predmetného domu je jej matka neznamená, že by v ňom mohla bývať bezodplatne. Tvrdila, že povinnosťou povinného je zabezpečiť jej náhradné bývanie, no namiesto toho podal návrh na vypratanie z jeho nehnuteľnosti, čo považuje z jeho strany za kruté a nedôstojné. Okrem spomínaných nehnuteľností je povinný vlastníkom aj dvoch traktorov, ošipovaných a osobného motorového vozidla značky Honda zakúpené po rozvode manželstva. Povinný po rozvode predal spoločné osobné motorové vozidlo zn. Ford Escort a tiež osobné motorové vozidlo zn. Honda, ktoré kúpili dcére ako dar, pričom si ponechal príjem z jeho predaja. Nájomné povinného za bývanie vo výške 550 Eur považuje za neprímerane vysoké a je presvedčená o tom, že sa jedná o nedôvodný náklad, ktorý v značnej miere presahuje možnosti bývania v regióne. Povinný si môže nájom zabezpečiť aj za ďaleko nižšiu sumu, napr. v 1 -izbovom byte v Rožňave, ktorých ceny nájomov sa pohybujú okolo 250 Eur mesačne. Pokiaľ má povinný na tak luxusné bývanie, rovnako je v jeho schopnostiach a možnostiach uhrádzať aj príspevok na rozvedenú manželku. Zdôraznila, že jej majetkové pomery sú veľmi nepriaznivé, nevlastní žiadne hnutelné ani nehnuteľné veci a nepoberá sociálne dávky. Tvrdila, že nie je schopná sa sama živiť, pretože tomu bránia subjektívne aj objektívne skutočnosti, a to najmä jej zlý zdravotný stav, vyšší vek a dlhodobá absencia na trhu práce v dôsledku ktorej sa podstatne znížila jej kvalifikácia a pracovné skúsenosti.

8/ Povinný v písomnom podaní z 10.2.2020 zotrval na svojich doterajších vyjadreniach a dodal, že navrhovateľka opätovne otvára otázku vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva, ktorá nijako nesúvisí s týmto konaním. Poprel tvrdenia navrhovateľky, že by vlastnil traktory a ošipané alebo, že by predal spoločné osobné motorové vozidlo zn. Ford Escort. Osobné motorové vozidlo, ktoré patrilo dcére bolo v zlom technickom stave a jeho oprava by už nebola dobre možná a rentabilná, pretože náklady spojené s demontážou by prevýšili sumu, ktorú by bolo možné utŕžiť z predaja jeho súčiastok. Konštatoval, že navrhovateľka prezentuje navzájom sa vylučujúce skutočnosti, keď na jednej strane tvrdila, že po rozvode manželstva kúpil vozidlo zn. Honda a na strane druhej uvádzala, že mal spoločné vozidlo zn. Honda predat'. Pokiaľ by kúpil vozidlo po rozvode, tak nemôže ísť o spoločné vozidlo a navyše vozidlo kúpené dcére nemá žiadnu relevanciu v tomto konaní. Keďže navrhovateľka má prehľad o možnostiach prenájmu lacných jednoizbových bytov v Rožňave, nič jej nebráni, aby sa tam nasťahovala a umožnila mu tak užívať vlastný majetok, a to rodinný dom, ktorý patrí do jeho výlučného vlastníctva. Zdôraznil, že navrhovateľka sa medzičasom zamestnala, teda má možnosť rekonštruovať svoj rodinný dom v Hrhove alebo si prenajať byt, o ktorom sa zmieňovala vo svojom podaní. Ďalej namietal, že navrhovateľka nehovorí pravdu ani ohľadom svojej majetkovej situácie, pretože vlastní nehnuteľný majetok v obci Hrhov. Navrhovateľka zavádza tvrdením, že nevlastní žiadne hnutelné veci, pretože v tom istom podaní zmieňuje jej pokus riešiť otázku vyporiadania BSM. V tejto súvislosti položil otázku, prečo chce navrhovateľka vyporiadavať BSM, pokiaľ tvrdí, že nevlastní žiaden majetok. Poukázal na to, že navrhovateľka sa vôbec nezmenila o tom, že sa medzičasom zamestnala v hlavnom pracovnom pomere (od 1.1.2020), z ktorého dosahuje príjem 580 Eur mesačne brutto, ktorá

skutočnosť potvrdzuje dôvodnosť jeho procesnej obrany a zároveň vyvracia dôvodnosť jej procesného útoku, keď tvrdí, že pre zdravotný stav nemôže pracovať. Ďalej namietal, že navrhovateľka v podaní datovanom k 10.2.2020 poukazovala na to, že nepoberá žiadne sociálne dávky. Na základe uvedeného konštatoval, že navrhovateľka sama potvrdila, že je nezamestnaná zo subjektívnych dôvodov, čo samo o sebe odôvodňuje dôvodnosť jeho procesnej obrany v tom, že navrhovateľka si voči nemu uplatňuje právo v rozpore s dobrými mravmi. K odvolaniu priložil pracovnú zmluvu 1.1.2020 uzatvorenú medzi navrhovateľkou ako zamestnankyňou a Ében Haézer n.f. IČO: 31256317 ako zamestnávateľom a zároveň pripojil aj potvrdenie o príjme z 5.2.2020, z ktorého je preukázané, že jej hrubá mzda činí 580 Eur mesačne, čistá mzda 467,07 Eur mesačne.

9/ Po doručení uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14.05.2020 ohľadom neodkladného opatrenia sa účastníci konania vo veci samej už nevyjadrili a nepredložili súdu ani iné listinné dôkazy. Súd následne nariadil vo veci pojednávanie.

10/ Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že trvá na podanom návrhu v celom rozsahu avšak vzhľadom na zmenu situácie a to, že navrhovateľka je od 01.01.2020 zamestnaná a zarába zhruba minimálnu mzdu, zmenila petit žaloby. Navrhla, aby súd zaviazal povinného uhrádzať príspevok na výživu rozvedenej manželky v sume 250,- Eur mesačne, vždy k 15 - tému dňu v mesiaci, k rukám navrhovateľky a v prevyšujúcej časti zobrala návrh späť. Mala za to, že Krajský súd sa úplne nevysporiadal so všetkými skutočnosťami, nakoľko navrhovateľka je zamestnaná len na dobu určitú, do konca kalendárneho roka, jej príjem je veľmi nízky. Má záujem nájsť si podnájom, avšak vzhľadom k svojmu príjmu je to náročné. Vie doložiť správy o zdravotnom stave navrhovateľky od MUDr. Kožárovej, ktoré dokladujú skutočnosť, že navrhovateľka pravidelne navštevuje predmetnú ambulanciu, medikamentózne sa lieči a neurologička jej neodporúča práce vo výške ani nočné zmeny. Správu od posudkového lekára nemá, nakoľko navrhovateľka nemá dostatok finančných prostriedkov, aby si zabezpečila znalecký posudok. Rovnako mala za to, že Krajský súd nevyhodnotil tú skutočnosť, že k rozvratu manželstva došlo zavinením odporcu, ktorý si našiel mimomanželskú známosť a spôsobil tak rozvrat manželstva. Opustil navrhovateľku aj s dcérou. Zároveň poukázala na to, že navrhovateľka sama uhrádza všetky náklady za rodinný dom, ktorý patrí odporcovi a v ktorom býva, nakoľko na túto adresu chodievali všetky platobné príkazy, pričom je samozrejmé, že tieto boli vystavené na meno odporcu. Rovnako nie je celkom pravdou, že navrhovateľka sa nezaujímalá a nevykonala potrebné úkony k získaniu sociálnych dávok, prípadne inej štátnej pomoci, avšak vzhľadom k tomu, že prebiehali súdne spory s odporcom, nebolo možné o týchto príspevkoch rozhodnúť. Súčasťou predložených listinných dôkazov sú aj dôkazy o tom, že navrhovateľka si aktívne hľadala, aj v súčasnosti si hľadá prácu, nakoľko má avizované, že bude zamestnaná len do konca roka. Navrhla, aby v prípade potreby bol pripojený spis od úradu práce, z ktorého by bolo zrejmé aké aktivity navrhovateľka vyvíjala a prípadne výsluch rodinných príslušníkov navrhovateľky, respektíve susedov.

11/ Povinný sa na pojednávaní vyjadril k tomu, že je prekvapený, že po rozhodnutí Krajského súdu navrhovateľka zotrvala na svojom návrhu a nevzala ho späť. Je potrebné zdôrazniť, že súd rozhoduje na základe skutočností a okolností platných v čase rozhodovania a nie o skutočnostiach, ktoré prípadne môžu, ale nemusia nastať v budúcnosti. Mal za to, že k žiadnej podstatnej zmene od rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14.05.2020 nedošlo. Zároveň zdôraznil, že nie je pravda to, čo uvádza navrhovateľka, že rozvod bol spôsobený v dôsledku mimomanželskej známosti odporcu, naopak tento mimomanželský vzťah vznikol až následne a to z dôvodu, že navrhovateľka odporcu dlhodobou odmietala, nielen ako muža, ale aj ako človeka. Žiadnu relevanciu neprikladal ani lekárske správy, ktoré predložila navrhovateľka, nakoľko táto je zamestnaná v hlavnom pracovnom pomere a z predložených lekárske správy teda nevyplýva, žeby bola obmedzená jej schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť. Rovnako ani z Uznesenia Krajského súdu nevyplýva žiadna povinnosť, žeby bolo potrebné zabezpečiť ZP od posudkového lekára, nakoľko navrhovateľka v tomto čase je zárobkovo činná. Rovnako mu nie je zrejmé na základe čoho uvádza, že má uzavretú pracovnú zmluvu na dobu určitú, nakoľko z predloženej pracovnej zmluvy zažurnalizovanej v súdnom spise na čl. 182 vyplýva, že je zamestnaná od 01.01.2020 v hlavnom pracovnom pomere a to na dobu neurčitú. Rovnako pre rozhodnutie v merite veci nie je dôležité, či si hľadá alebo nehľadá lepšie pracovné miesto, je to jej osobná záležitosť. K tomu, že navrhovateľka preukazuje, že jej vznikajú náklady s bývaním sa nebude ani vyjadrovať, takéto náklady predsa vznikajú každému a každý si ich musí sám aj uhradiť. Rovnako je irelevantné, že žalobkyňa poukazuje na starostlivosť o dospelé dieťa. Z uvedených dôvodov navrhol návrh v celom rozsahu zamietnuť a priznať povinnému náhradu trov konania v plnom rozsahu.

12/ Vzhľadom na pomerne krátke obdobie -necelých troch mesiacov- kedy bola navrhovateľka nezamestnaná, najmä s poukazom na závery uznesenia Krajského súdu sp. zn. 8Co/18/2020 a vzniknutú dôkaznú situáciu súd návrh navrhovateľky na doplnenie dokazovania zamietol.

13/ Súd sa opakovane oboznámil s Potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava a Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava, príjmovými pokladničnými dokladmi, platobnými dokladmi, Potvrdením o zdravotnom stave pacienta pre potreby súdu zo dňa 17.09.2019, výpisom z účtu vedeného v Slovenskej sporiteľni, s Pracovnú zmluvu 1.1.2020 uzatvorenou medzi navrhovateľkou ako zamestnankyňou a Ében Haézer n.f. IČO: 31256317 ako zamestnávateľom a Potvrdením o príjme z 5.2.2020, z ktorého je preukázané, že hrubá mzda navrhovateľky činí 580 Eur mesačne, čistá mzda 467,07 Eur mesačne, Potvrdením o trvaní pracovného pomeru do 31.12.2020 z dôvodu vyskytnutej ťažkej ekonomickej situácie, s Potvrdeniami o hľadaní zamestnania, s lekáorskými správami vystavenými MUDr. Máriou Kožárovou - neurológom.

14/ Konanie vo veciach výživného na plnoletú osobu je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku - zákon č. 161/2015 Z.z., (ďalej iba CMP), ôsmy diel, v § 154- § 157.

15/ Hmotnoprávnym predpisom je Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to ustanovenia § 72 ods. 1 až 3 a § 73 , podľa ktorých rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi. Príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stav vyžadujúci sústavnú opateru. Právo na príspevok na výživu zanikne, ak oprávnený manžel uzavrie nové manželstvo alebo ak povinný manžel zomrie.

16/ Navrhovateľka v konaní osvedčila, že je aktívne legitimovanou na podanie návrhu o určenie príspevku rozvedenej manželke, pretože je rozvedenou manželkou, pričom povinný je jej bývalým manželom. Manželstvo účastníkov bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Rožňava z 19.9.2019 č.k. 8Pc/7/2019 - 38, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19.9.2019. Z manželstva pochádza plnoletá dcéra. Povinný je v konaní o určenie príspevku rozvedenej manželke pasívne legitimovaný, pretože z ust. § 72 a nasl. Zákona o rodine vyplýva zákonná možnosť rozvedeného manžela (v tomto prípade navrhovateľky), ktorý nie je schopný sám sa živiť, žiadať od bývalého manžela, aby mu tento prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

17/ Ďalšia podmienka, ktorá musí byť splnená je neschopnosť rozvedeného manžela sám sa živiť, ktorá znamená, že podľa konkrétnych okolností prípadu rozvedený manžel z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, nedostatku pracovných príležitostí, straty kvalifikácie, starostlivosti o dieťa do troch rokov veku, starostlivosti o invalidné dieťa alebo neschopnosti vykonávať prácu na základe lekárskeho posudku, dosahuje príjmy, ktoré mu neumožňujú pokryť základné životné potreby a súčasne záver, že nie je v jej možnostiach a schopnostiach zabezpečiť si príjem, z ktorého by sa sám užíval.

18/ Vzhľadom ku skutočnosti, že po rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý sa v plnej miere vysporiadal so skúmaním splnenia zákonom predpokladaných podmienok pre priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela, nedošlo k žiadnej podstatnej zmene situácie ani u jedného z účastníkov konania, čo rovnako nevyplývalo ani zo žiadnych predložených listinných dôkazov, ktoré len potvrdili už existujúcu dôkaznú situáciu, súdu prvej inštancie neostalo iné, len zotrvať na odôvodnení uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14.05.2020, konkrétne jeho bodov 20.,21,22 a návrh navrhovateľky na určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela zamietnuť.

19/ Pri skúmaní neschopnosti navrhovateľky ako bývalej manželky samej sa živiť odvolací súd a rovnako aj súd prvej inštancie, dospel k záveru, že táto neschopnosť podľa obsahu spisu nevyplýva

ani zo subjektívnych ani z objektívnych skutočností na strane navrhovateľky. Navrhovateľka svoju odkázanosť odôvodňovala predovšetkým tým, že sa nemôže zamestnať pre nedostatok pracovných skúseností a zdravotné komplikácie, ktoré preukazovala potvrdeniami o zdravotnom stave MUDr. Márie Kožárovej zo 17.9.2019 ako aj ďalších, v ktorom ošetrujúca neurologička konštatovala, že navrhovateľka má obmedzené možnosti pracovného uplatnenia vzhľadom na diagnózu primárne generalizované epileptické paroxyzmy, pričom obmedzenie sa týka výlučne práce v nočných zmenách a vo výškach. Vo všeobecnosti však platí, že je výlučne vecou navrhovateľa, aby svoje tvrdenia o osvedčení nároku podložil dostatočnými dôkazmi. Súd konštatuje, že v konaní bolo jednoznačne osvedčené, že navrhovateľkin zdravotný stav ju nevyradil z pracovného procesu, o čom svedčí aj skutočnosť, že od 1.1.2020 je zamestnaná s príjmom 580 Eur mesačne v hrubom (pracovná zmluva na čl. 182). Je síce pravdou, že navrhovateľkin príjem je na úrovni minimálnej mzdy, pričom na druhej strane povinný je samostatne zárobkovo činnou osobou s vyšším pravidelným príjmom, teda jeho pomery sú v porovnaní s navrhovateľkou lepšie, avšak niet sporu o tom, že z hľadiska nároku navrhovateľky, na jej strane nevznikol právny nárok na v zásade rovnakú životnú úroveň s odporcom, pretože ide o zrejmu odlišnosť od výživného medzi manželmi, teda v tomto prípade sa vyžaduje preukázaná kvalifikovaná miera odkázanosti na strane navrhovateľky. Samotná skutočnosť, že druhý z rozvedených manželov, v tomto prípade odporca by mohol mať vyšší príjem, teda majetkové pomery na vyššej úrovni ako navrhovateľka, automaticky neznamena vznik nároku na tento príspevok v jej prospech. Povinný navyše dôvodne poukazuje na to, že navrhovateľka nijako nepreukázala v akom konkrétnom rozsahu je vzhľadom na jej zdravotný stav znížená jej pracovná schopnosť, napríklad predložením posudku posudkového lekára, z ktorého by jednoznačne vyplývalo, aké sú zdravotné obmedzenia navrhovateľky, aké je % miery poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť a aké sú odporúčania lekára ohľadom možností navrhovateľky zamestnať sa, navrhovateľka teda v podanom návrhu neosvedčila skutočnosť diskvalifikujúcu ju z akéhokoľvek pracovného zaradenia. Rovnako neobstojí skutočnosť, že pracovný pomer navrhovateľky ba mal byť ukončený k 31.12.2020, nakoľko súd rozhoduje na základe skutočností a okolností platných v čase rozhodovania a nie o skutočnostiach, ktoré prípadne môžu, ale nemusia nastať v budúcnosti. Nič nebráni navrhovateľke podať opakovane obdobný žalobný návrh, pokiaľ sa ocitne v stave odkázanosti v období piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvođe.

20/ Z uvedeného teda vyplýva, že na strane navrhovateľky neboli zistené okolnosti, svedčiace o tom, že nie je schopná sama sa živiť a uspokojovať tak svoje základné odôvodnené potreby, čo je základným predpokladom pre to, aby bolo možné jej návrhu o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela vyhovieť. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že navrhovateľka sama uhrádza náklady spojené s bývaním a réžiou rodinného domu avšak rovnako nebolo sporné ani to, že býva bezodplatne v rodinnom dome vo výlučnom vlastníctve povinného, čo je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné považovať za formu vecného príspevku na výživu navrhovateľky zo strany bývalého manžela. Je potom nutné konštatovať, že v období od podania návrhu t.j. od 08.10.2019 do 31.12.2019, kedy bola navrhovateľka nezamestnaná a rovnako aj v súčasnosti, hoci je navrhovateľka zamestnaná a má stabilný príjem, aj keď len vo výške minimálnej mzdy jej povinný prispieva na výživu formu vecného príspevku na výživu a to tým, že jej umožňuje bezodplatne bývať v rodinnom dome, ktorý je jeho výlučným vlastníctvom. Z uvedených dôvodov súd nepristúpil k vykonaniu dokazovania ohľadom preukazovania aktivity v čase keď bola navrhovateľka nezamestnaná, pretože aj v tomto období, jej povinný na výživu prispieval a to vyššie uvedenou formou vecného príspevku.

21/ K ostatnej argumentácii ohľadom príčin rozvratu manželstva súd dodáva, že výpovede účastníkov konania o týchto príčinách sú protichodné a navyše ani z odôvodnenia rozhodnutia súdu, ktorým bolo manželstvo účastníkov rozvedené nevyplýval záver o príčinách rozvratu manželstva na strane povinného.

22/ O návrhu o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela súd rozhodol podľa § 72 ods. 1 až 3 a § 73 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom znení, nakoľko mal za preukázané, že nie sú splnené zákonom predpokladané podmienky na priznanie príspevku na primeranú výživu rozvedenej manželky.

23/ V časti prevyšujúcej výšku príspevku na výživu rozvedenej manželky 250,00 Eur mesačne súd konanie zastavil v súlade s ustanovením § 29 CMP, nakoľko oprávnená navrhovateľka v tejto časti vzala svoj návrh späť

24/ O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti uvedenému rozsudku je prípustné odvolanie v zmysle ust. § 355 a § 356 CSP.

Odvolanie je možné podať v lehote do 15 dní od doručenia rozhodnutia na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom Okresného súdu Rožňava.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.